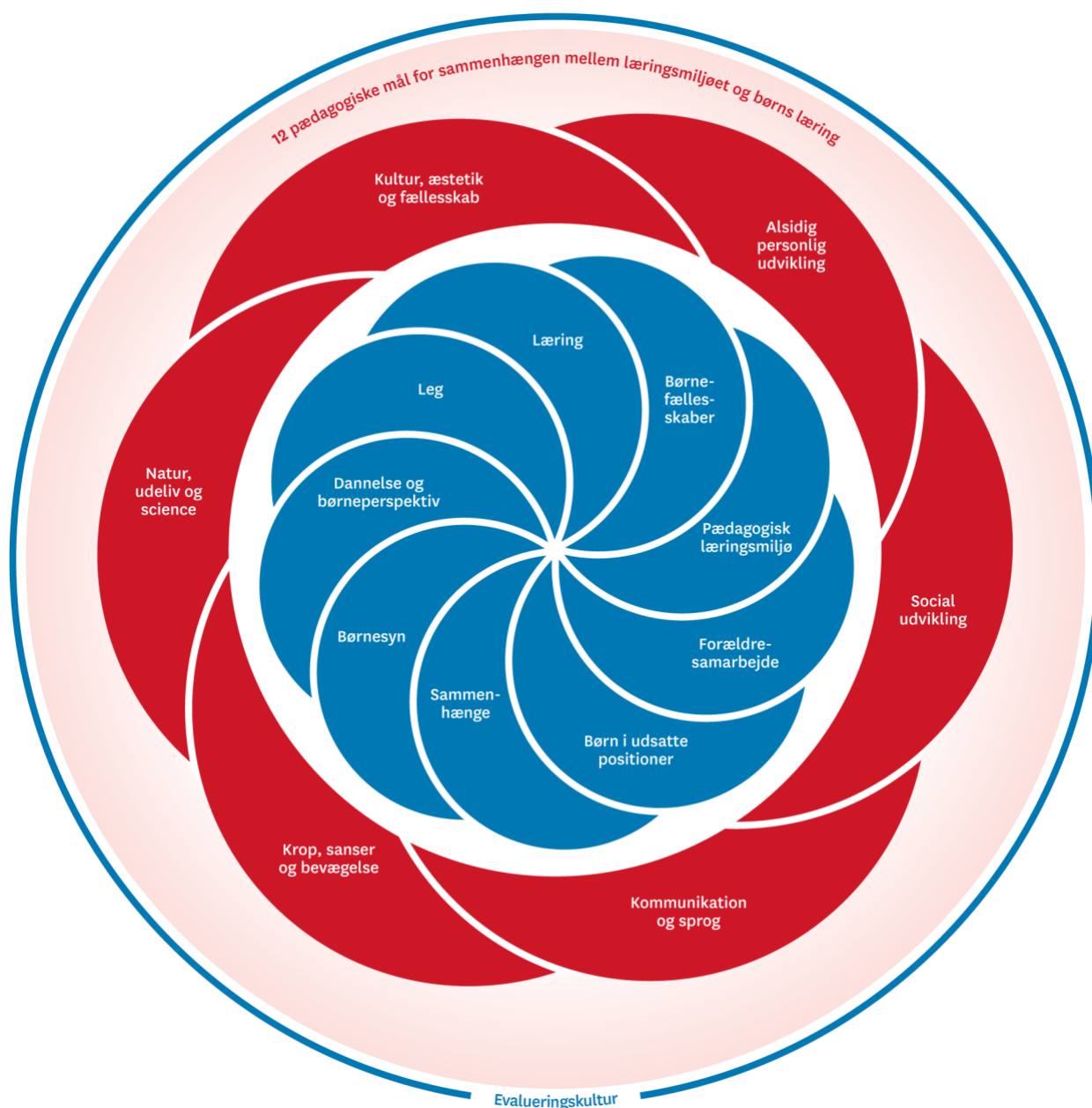

Pædagogisk læreplan for Muslingen 2022

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Muslingen er en lille fribørnehave, som hører under Sydthy Friskole, der ligger i Visby i den sydlige del af Thisted kommune mellem Hurup og Koldby. Der er let adgang fra hovedvejen, vi ligger i gåafstand fra fjorden, har egen bålhytte og shelters og vi har egen bus og buschauffør, så vi kan komme på tur.

Vi er normeret til 25 børn, men gerne færre.

Vi er meget ude og vægter naturen højt, da det giver:

- God plads og færre konflikter
- Frisk luft og masser af lys
- Mindre støj og mindre stress
- Færre sygedage
- Respekt for sig selv, for andre, for naturen og for livet.
- Kreative og fantasifulde børn og voksne.
- God motorik
- Spontanitet og nysgerrighed

Ligeledes vægter vi:

- Leg
- Fortælling, højtlesning og dramatik
- Sang og musik
- Kreativt arbejde
- Tæt forældrekontakt

I dagligdagen har vi et godt og tæt samarbejde med skolen til stor glæde for både store og små:

- Vi har fælles maddage

- De store elever hjælper gerne til i børnehaven, når der er behov
- Vi deltager ofte i morgensang
- God og let overgang til skole
- Alle kender alle og passer på hinanden

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Muslingen er det væsentligste i vores pædagogiske arbejde barnets trivsel. For at børn kan trives har de brug for nogen grundlæggende betingelser herunder, selvværd, livsglæde, tryghed, indre ro, anerkendelse, omsorg, nærvær og fordybelse.

Derfor lægger vi vægt på:

- At børnenes muligheder hele tiden er afstemt efter, hvad det enkelte barn kan magte
- At støtte det enkeltes barn tro på sig selv, både kropsligt, følelsesmæssigt og intellektuelt
- At selvfølelse er en forudsætning for personlig udvikling
- At give børnene en hverdag uden stress og jag – men med god tid til at fordybe sig i de ting, der har betydning for den enkelte lige nu.

Legen og en legende tilgang har en værdi i sig selv. Igennem leg lærer børn mange ting. Fx At tage hensyn og give plads, de lærer at være en del af et fællesskab, når der udstikkes rammer for legen og man indtager forskellige roller. Man skal både kunne give plads til andre og selv være en aktiv del af legen for at få den til at fungere.

Det skal være en god oplevelse at komme i børnehave for alle. Derfor snakker vi med børnene og deres forældre om, hvad der fylder og er vigtigt for dem. Vi snakker om accept og forskelligheder, om gode lege, om venner og om at være en del af et fællesskab. Vi lytter til børnenes synspunkter og tager dem alvorligt.

Vi leger med børnene, vi observerer børnene, vi hjælper som igangsættere eller vejledere og forsøger på denne måde at sikre, at alle finder en plads i fællesskabet. Vi veksler vores måde at agere på alt afhængig af, hvad der er nødvendigt for at få legen til at fungere. Og naturligvis er der også voksenstyrede aktiviteter.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Muslingen afstemmer vi aktiviteterne efter hvordan vores børnegruppe er sammensat, og vil altid være en blanding af voksenstyrede aktiviteter og børneinitierede aktiviteter. Noget kræver voksne på sidelinjen, andet kræver så lidt voksenindblanding som muligt, mens andre aktiviteter vil være fuld voksenstyrede. Vores hverdag vil altid være en blanding af alle typer aktiviteter.

Vi ønsker så selvhjulpne børn som muligt og giver derfor tid og ro omkring toiletbesøg, spisesituationen og garderobebesøg. Så børnene får mulighed for at gøre det de kan selv, og blive opmuntret eller få en hånd med til det der er svært.

Vi ser den fri leg som et godt redskab, hvor børnene i høj grad har indflydelse på egen hverdag og som giver en masse læring i forhold til fællesskabet, herunder konflikthåndtering, turtagning, accept og empati. Under den fri leg er det vigtigt vi voksne giver plads til børnenes egne initiativer i så høj udstrækning som mulig men samtidig er til rådighed og samler op og sørger for at alle er en del af en leg.

Hver dag tilbydes også voksenstyrede af forskellig karakter.

Vi laver aktiviteter og lege i forskellige grupper, sommetider opdelt efter alder eller køn, andre gange blandede grupper og ofte aktiviteter hele børnehaven sammen.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I forældresamarbejdet bygges bro mellem barnets to verdener, gennem åbenhed og ærlighed. Hele tiden med udgangspunkt i barnets trivsel og læring som det fælles ansvar.

Gennem indflydelse og inddragelse opstår engagement.

Vi vægter sociale arrangementer fx, skovtur, forældremøde, arbejdsdage, teateraftner og lign.

Forældre er altid velkomne på besøg eller til en kop kaffe og en snak.

Vi har hjemmebesøg og forældresamtaler.

Imødekommenhed og åben kommunikation er nøgleord, lytte til forældrenes erfaringer, tanker og ønsker samt have respekt for familiernes muligheder og vilkår.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Ethvert barn er unikt og skal mødes/udfordres forskelligt, og alle har de hver deres særlige behov, som skal tilgodeses – altid med fokus på barnets trivsel og udvikling.

Som udgangspunkt indgår alle børn på lige fod i børnehavens hverdag og Muslingens størrelse skaber gode betingelser for stor rummelighed.

Definitionen for hvornår der skal sættes ekstra/specielle ressourcer ind er derfor flydende og vanskelig at definere og problematikken kan være af vidt forskellig karakter.

Grundlæggende handler det om, at vi har tid og ro til at se/iagttage det enkelte barn, så der kan ydes en tidlig indsats, så barnet støttes bedst muligt i hverdagen, men også hele tiden med henblik på barnets fremtidige muligheder/trivsel.

I vores pædagogiske arbejde med at tilgodese barnets særlige behov i hverdagen, er det især vigtigt, at vi ser/understøtter barnets ressourcer og giver ekstra opmærksomhed og hjælp til de områder, hvor barnet har det svært.

I de tilfælde, hvor vi i samråd med forældrene vurderer, at der er brug for yderligere støtte og indsats, vurderes sagen i samråd med flere faggrupper fra PPR fx på kompetanceteam møder.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi har et tæt samarbejde med skolen. Så børnehavebørnene bliver trygge ved at komme på skolen og omgås de store børn.

- Vi har fælles maddage med alle grupper på skolen.
- Vi deltager jævnligt i morgensang
- Vi har fælles teateraften
- Fælles arbejdsdage
- Der er besøgsdage på skolen for de kommende skolebørn.

Vi har åben legeplads så både børnehavebørn og skolebørn kan lege på kryds og tværs.

Hvert år har projekt med de kommende skolebørn, hvor de en dag ugentligt arbejder i en gruppe om et fælles projekt. Hører historier eller tager på tur. Vi afslutter med at fremvise projektet for forældrene.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vores beliggenhed i et landområde gør vores nærmiljø meget begrænset.

Dog besøger vi jævnligt den lokale kirke og kirkegård.

Vores nærmeste nabo er en gård, hvor vi følger årets gang.

Vi har fjorden som nabo, hvilket er et vigtigt læringsrum for os.

Biblioteksbusen kommer jævnligt på besøg.

Vi inviterer på bedsteforældre dag og åbner gerne døren for interesserede. Ligesom vi flere gange i løbet af et år har arrangementer der er åben for alle interesserede.

Derudover har vi bus, der giver os mulighed for at komme ud i det blå.

Vi inviterer gerne gæster i vores børnehave, der kan vise os forskellige ting.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnemiljø handler om at have øje for barnets arbejdsmiljø.

De fysiske rammer:

I Muslingen lægger vi vægt på, at det skal være et rart og hyggeligt sted at komme. Vi har indrettet os i den gamle lærerbolig, hvor vi forsøger at skabe et hjemligt miljø. Vi har et køkken med åbning til vores spiseplads, 2 stuer, et altmuligt rum, garderobe og toiletter i hver ende af huset. Vi har lavet små legekroge, hvor børnene har mulighed for at lege uforstyrret, vi har en hule og en hygge sofa, hvor der er plads til at slappe af, høre en historie eller bare sidde og snakke. Børnehaven er udsmykket med ting børnene har lavet og natur plakater med facts om forskellige emner.

De psykiske rammer:

De psykiske rammer handler om børnenes daglige trivsel og er derfor rigtig vigtig. I Muslingen er det vigtigt at se på det enkelte barns behov, trivsel og udvikling. Hvis børnene er glade og tilfredse, så er der optimale forhold for udvikling og læring. For os er det vigtigt at se på og snakke med alle vores børn, hver dag og møde og støtte dem, lige der hvor de har brug for det. Når vi skal vurdere det psykiske miljø, er det naturligvis vigtig at anskue tingene fra børnenes perspektiv, det gør vi ved at observere børnegruppen, lytte til børnene og forældrene og tage dette alvorligt og handle på det. Vi vægter det sociale rigtig højt – fællesskab, venskaber og accept af forskelligheder. Og som omdrejningspunkt for et godt psykisk miljø, skal der være tryghed og tillid børn og voksne imellem.

De psykiske rammer afhænger af hvordan børnegruppen er sammensat og derfor vil det være forskelligt hvordan vi arbejder med dette område.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Muslingen mener vi at barnets personlige og alsidige udvikling unægteligt vil indgå som en naturlig del af alle læreplanstemaer og udspringer af grundlæggende trivsel for hvert enkelt barn.

Derfor har vi i Muslingen fokus på at hvert enkelt barn mødes og udfordres hvor det er. At det føler sig som en del af et fællesskab, at det tages alvorligt og bliver hørt. At det har gode oplevelser og mulighed for indflydelse. At barnet opbygger selvværd. Oplever livsglæde. Har en tryk hverdag med omsorg og tid og ro til fordybelse.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Mennesket er helt grundlæggende et socialt væsen, som finder en stor del af sig selv og sin mening med livet i fællesskab med andre mennesker.

Vi er en lille børnehave med max. 25 børn (gerne færre). En lille børnehave giver tryghed, der er ikke mange at forholde sig til og børnene kender hinanden og de voksne rigtig godt.

Eksempler fra hverdagen:

- Vi spiser og har samling i små overskuelige grupper.
- Vi lærer børnene at lytte til hinanden, vente på de andre både inden og efter maden og når vi er på tur osv.
- Vi lærer børnene at stå i kø, vente med at snakke/fortælle til det er deres tur og lytte når de andre fortæller.
- Vi giver det enkelte barn tid til at fortælle, så det føler sig tryk og betydningsfuld i fællesskabet.
- Vi voksne har en lille gruppe børn at forholde os til og har derfor bedre mulighed for at støtte og iagttage det enkelte barn og på den måde hjælpe barnet til at udvikle sociale færdigheder.
- Fordi det er et lille sted, har vi mulighed for at gøre Muslingen til et hyggeligt, trygt og hjemligt sted, hvor nærvær, tid og ro danner rammen for fællesskabet.
- Muslingen ligger sammen med skolen, hvilket giver et tæt fællesskab med de store børn. De store drager omsorg for de små: hjælper dem i tøj, læser for dem og leger med dem i skolegården. På den måde får børnehavebørnene et trygt forhold til de ældre børn, og lærer hvordan de selv skal være overfor de børn som er yngre.
- Vi voksne skal være gode rollemodeller for børnene og vise respekt, anerkendelse og omsorg for det enkelte barn.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Sprog skaber kontakt – sproglige færdigheder er en indgangsdør til verden...

Sproget er forudsætningen for at kunne udtrykke sig og kommunikere med andre mennesker.

Sproglig kreativitet i hverdagen, så børnene glædes ved sprogets mange muligheder

Eksempler fra hverdagen.

- Højtlesning og fortælling
- Samlingsstund, hvor børnene selv får lov til at fortælle om alt mellem himmel og jord og genfortælle en historie.
- Rim og remser
- Sang, musik og dans
- Gåture "ud i det blå" med mulighed for fortælling om og fordybelse i naturen/omverdenen
- Tegne og male
- Ord- og bogstavlege
- Øjenkontakt
- Samvær mellem store og små børn ved fx maddage og projekter med skolen.
- Forståelse af kropssprog og mimik
- Lytte til forskellige ord og udtryk

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse er redskaber til at erobre verden...

Bevægelse baner vejen for at udforske, afprøve, nyde og forstå det fysiske såvel som det kulturelle miljø og naturen.

Eksempler fra hverdagen.

- Lange gåture i skoven, på marker, på grusveje og ved fjorden, hvorved børnene tilegner sig kondition og udholdenhed, og deres venskaber styrkes. Børnene udvikler deres sanser (dufte, regnvejr, snevejr, sol, blade, blomster). Børnene øger deres viden om årstiderne, naturen egen krop og egne grænser.
- Vores udearealer indbefatter, have, skolegård, parkeringsplads og boldbane og opfordrer til alsidige fysiske aktiviteter og lege, såsom: gyng, klatre på klatrevæg, gå balancegang, lege i sandkasse, lege snurretop, løbe på rulleskøjter, cykle, spille boldspil og klatre i træer.
- Vi cykler eller går til fjorden, hvor børnene klatrer i træer, styrker deres balance på badebroen og i det ujævne terræn, får sand mellem tæerne, fanger krabber og vandmænd og bader. Disse aktiviteter udvikler børnenes motorik, sanser og kendskab til egen krop og motoriske færdigheder.
- Vi tegner, laver armbånd og perleplader, maler på sten og laver malerier og puslespil, hvor børnenes finmotorik styrkes.
- Vi tumler, hopper og danser, synger, triller og laver teater.
- Vi styrker børnenes selvværd, fællesskabsfølelse og kendskab til anatomi ved vores daglige samlinger via samtaler, højtlesning og historiefortælling.
- Vi styrker børnenes grovmotorik ved at have en ugentlig cykeldag.

- Vi har jævnligt musik, hvor vi synger, spiller instrumenter, danser og bevæger os.
- Vi lærer om sunde madpakker og god hygiejne hver dag ved spisetiderne i børnehaven.
- Vi lærer om årstiderne, naturen og livet gennem oplevelser og leg. Vi har badebassin og vandlege om sommeren. vi leger i blade om efteråret, går i regnen og mærker vinden. Vi laver snemænd og sneboldkampe om vinteren. Vi går i rapsmarker og dufter til blomster om foråret.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Gennem sansemæssige oplevelser og erfaringer i naturen udvikles en forståelse af os selv og omverdenen, og vi bliver bevidste om naturens mangfoldighed af "rum" – rum til udforskning af livet, rum til fordybelse, leg og fantasi.

Gennem børnenes daglige færden i naturen, stimuleres deres nysgerrighed konstant, så de trives i naturen, er trygge ved den, viser interesse i at få mere at vide om dyr, planter, fødekæden, skyer, himlen jorden, solen, solsystemet, månen kontinenterne og deres dyr og mennesker. Det medfører naturligt, at børnene udvikler respekt for naturen og bliver bevidste om nødvendigheden af at passe godt på den.

Eksempler fra hverdagen.

- Muslingen lægger meget vægt på udendørsliv. Børn og voksne opholder sig således ude i de fleste timer hver dag, hele året rundt uanset vejr og humør, derfor er børnenes kontakt med naturen og naturfænomener uundgåelig og naturlig.
- De forskellige vejrforhold og årstiderne lærer børnene hurtigt at mærke, kende og genkende. En passende sang (sol, sol kom igen, for du er min bedste ven..), en passende leg (sneboldkamp, mudderkast, vandsprøjtning osv) og en positiv holdning hos de voksne forvandler de værste tænkelige vejrforhold til de mest uforglemmelige souvenirs (Kan du huske dengang, da vi var...??)
- I Muslingen er børnene privilegerede, for legepladsen er uendelig stor og byder på enestående naturlige omgivelser. Naturen udgør børnenes legeplads i meget høj grad:
 - Den asfalterede skolegård, hvor vandet danner kæmpe vandpytter.
 - Baghaven, hvor bærbuskene trives blandt bred mangfoldighed af træer, der nogen gange fældes og ender på bålpladsen, i vidunderlige flammer, som varmer nogle lækre vikingebrød.

- Længere henne kommer den store p-plads, en helt anden verden – mere åben, med rampe, multibane, sandkasse og utallige træer og buske, perfekt til at lege gemmeleg i og snegle og insekters paradys.
 - Længere henne igen, findes skovområdet og boldbanen, den lille å, der konstant løber og sumpen med siv – frøer og tudsters paradys.
 - Efter sumpen åbner horisonten sig – endnu en ny verden åbner sig – Limfjorden ses helt derovre.
- Grusvejen fører uundgåeligt børnene til fjorden, gennem kornmarker og engen – forbi tamme dyr (Køer), vilde dyr og fugle. Der kan børnene erfare naturen som rum for leg og fantasi og fordybe sig i den – hvert barn i sit eget tempo, da der ikke er noget der haster! Der bliver længe diskuteret om en død mus, om et par larmende, skræppende svaner, om man kan blæse væk, om hvor elastisk en regnorm kan være, om fugleungerne kan holde varmen i reden, selvom det regner osv.
 - Den sidste verden Muslingen dagligt har til rådighed, er fjorden. Med det samme bliver der lagt mærke til, om der er højvande eller lavvande, om det er stille vejr eller om der er kæmpe bølger. Der kan man røre ved vandet, bade, fiske, kaste sten og slå smut. Der kan findes fossiler, søpindsvin, krabbeskaller, vandmænd osv.
 - Den fantastiske varierede udendørs ramme – dannet af naturen – gør at dagene uundgåeligt er præget af mangfoldige og berigende natur og sanseoplevelser. Det kan ikke undgås, at der jævnligt bliver eksperimenteret, at der bliver indsamlet naturmaterialer, der evt. kan bruges kreativt, at der bliver snakket om uspiselige bær og smagt på de spiselige, at der bliver fanget dyr, at der bliver leget med naturelementer: vand, sand, jord, træer osv. Denne ramme skal der også passes på, så børn og voksne går jævnligt rundt og samler naturskadeligt affald op.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kunst, kultur og fællesskaber indeholder og illustrerer en mangfoldighed og en "anderledeshed", der ved at blive set og formidlet ud – kan skabe en forståelse og større tolerance i os som mennesker. Ved at beskæftige os med kultur og tidens kunst tilegner vi os redskaber til at tackle tilværelsen, og vi kan gennem eget udtryk og skabende virksomhed være med til at påvirke samfundets kultur og værdier.

Gennem skabende virksomhed kommer vi til at opleve værdien i at kunne fordybe sig i livet og ligeledes fornemme sammenhængen mellem hoved, hånd og hjerte.

Vi vægter fællesskab og fælles oplevelser højt, for når fællesskabsfølelsen spirer, giver det grundlag for et fælles fundament hvor forståelse for hinanden har gode betingelser.

Muslingens mål og de pædagogiske virkemidler:

- At arbejde skabende med kulturelle udtryksformer og med afsæt i fantasien – forudsætter:
 - Tid, ro og nærvær.
 - At kulturens palet vises frem og formidles ud.
 - Adgang til tidens udtryk i form af kunst og kultur, drama, sang og musik, eventyr og fortælling. Udtryk og indtryk, som inspirerer det "musiske" i barnet, og som giver det lyst til at sætte aftryk.
 - At børnene inspireres til at glædes ved at skabe. "mens vi skaber, skabes vi"
 - Frihed til at gribe nuet og dermed en hverdag med en ustruktureret struktur.
 - Æstetiske oplevelser dom gør indtryk
 - At børnene opdager det kulturelles sprog mange muligheder og udtryk.

- Opdagelsesrejser mod andre forskellige udtryksformer.
- Hjertelighed og barnlig pædagogik.
- At understøtte og udvikle børnenes iboende forestillingsevne (fantasi), kreativitet og forundring over verdens mærkværdigheder – forudsætter:
 - Eventyr og fortælling
 - Et kreativt miljø og en "kultur", der omfatter tilgængelige materialer, mulighed for fordybelse i eksempelvis at tegne, male, arbejde med ler. Barnlige og medlevende "voksensjæle", æstetik, spontanitet, finurlige påfund og en umiddelbar tilgang til verden.
 - At børnenes egne initiativer imødekommes
 - At børnenes verdensbillede tages alvorligt
 - At børnenes "udtryk" værdsættes og imødekommes gennem ord, interesse og udstillinger.
- At børnene må opleve og forstå verdens mangfoldighed og derigennem opnå respekt for andre værdier, kulturer og holdninger – forudsætter:
 - Mødet med forskelligheder
 - Mødet med kunstneriske udtryksformer
 - Opdagelsesrejser
 - Kulturformidling
 - Eventyr og fortælling
- At styrke og udvikle børnenes kendskab til og forståelse af vores kulturarv og traditioners betydning – forudsætter
 - At vi gennem fortællinger og sanseoplevelser forsøger at forbinde fortid med nutid
 - At vi lærer vores lokalsamfund at kende gennem deltagelse i forskellige arrangementer og kulturelle oplevelser.
 - At vi mærker livet og skaber os minder og erindringer.
 - Muliggørelse af fælles drømme, værdier og fortællinger
 - At vi i Muslingen skaber egne betydningsfulde traditioner
 - Nære relationer som gennem fortælling af livserindringer kan forbinde blomstens rod med jorden
 - Oplevelser, erfaringer og forståelse af livet.

Evalueringsskultur

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vi har fokus på at indsamle dokumentation, der kan give os et tydeligt billede af problemstillingen der ønskes belyst, eksempelvis, billede og video dokumentation, at der nedskrives hvordan tingene reelt forholder sig i stedet for at vi læner os op af "synsninger" altså hvad vi tror der sker.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringsskultur i hverdagen.

Muslingens hverdag med alt hvad den rummer, evalueres løbende på personalemøder og udgør en opsamling af de daglige refleksioner kombineret med den nødvendige indsamlede dokumentation.

